

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

M.R. Rogier (CDA) en R.M.L. Nelisse (VVD)
(d.d. 9 maart 2021)

Nummer
3736

Onderwerp
Vaargeul Stellendam slibt dicht

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De vaargeul naar Stellendam slibt steeds meer dicht. Het verzanden voor de kust van Voorne-Putten en eenzelfde situatie voor de vaargeul voor de Haringvlietsluis naar de haven van Stellendam hebben ertoe geleid dat deze belangrijke haven voor de visindustrie onlangs een tijd niet bereikbaar is geweest. Eén schip is daarbij zelfs vastgelopen en andere vissersschepen moesten uitwijken naar andere havens. Hoewel de Provincie Zuid-Holland niet verantwoordelijk is voor het vrijhouden van de vaargeul, is deze situatie voor de CDA- en VVD-fracties van Zuid-Holland onacceptabel.

1. *Is het college van Gedeputeerde Staten op de hoogte van deze situatie?*

Antwoord:
Ja

2. *Wat is uw reactie op deze situatie?*

Antwoord:

Het verzanden van de kust van Voorne-Putten is voor GS een groot aandachtspunt. Om deze reden zijn wij onderdeel van een coalitie van 12 partijen die dit probleem aan het onderzoeken is. Onderdeel van deze coalitie zijn o.a. ook Rijkswaterstaat, de gemeenten Goeree-Overflakkee en Westvoorne, en het Havenbedrijf Rotterdam. Ten grondslag aan dit onderzoek ligt een Samenwerkingsoverkomst (SOK) Kust Zuid-Hollandse eilanden, waarvan GS op 1 september 2020 besloot tot ondertekening. Deze SOK is ondertekend door alle coalitiepartijen. In de SOK zijn ook afspraken gemaakt over de financiële bijdrage van partijen aan dat onderzoek, en ook als provincie dragen wij bij aan de kosten van het onderzoek. In het onderzoek is er expliciet aandacht voor de gevolgen van de aanzanding voor het op diepte houden van de vaargeul naar Stellendam en de visserij, ook naar de toekomst toe. Het onderzoek is februari 2021 gestart, wordt uitgevoerd door Arcadis en het eindrapport komt eind 2021 beschikbaar.

3. *Is het college van Gedeputeerde Staten met het CDA en VVD van mening dat de haven van Stellendam op Goeree-Overflakkee te allen tijde bereikbaar moet zijn?*

Antwoord:

Over de bereikbaarheid van de haven van Stellendam zijn in de loop der tijd diverse afspraken gemaakt. Door de deltawerken en de hier relevante afsluiting van het Haringvliet veranderde de morfologische dynamiek in de regio, waardoor de zeehaventoegang naar Stellendam meer en vaker gebaggerd moet worden. In de Deltaschadewet werd vastgelegd dat het Rijk de toegangseu naar de haven op een diepte van 4,0m-NAP met een breedte van 200m moet onderhouden. Later zijn bij de voorbereiding van de plannen omtrent de aanleg van Maasvlakte 2, door de Gemeente Rotterdam met diverse regionale stakeholders aanvullende afspraken gemaakt (o.a. via het zogenaamde Aldersakkoord). Voor wat betreft het onderhouden van de vaargeul naar Stellendam (het Slijkgat) geldt momenteel de afspraak dat deze op een diepte van 5,5m- NAP met een breedte van 100m wordt onderhouden. In de praktijk wordt het gehele onderhoud uitgevoerd door het Havenbedrijf Rotterdam, waarbij achteraf verrekening plaatsvindt tussen Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf. Immers, het Rijk heeft nog steeds de verplichting van onderhoud tot 4,0m-NAP. Deze afspraken en de uitvoering daarvan zorgen voor de bereikbaarheid van de haven van Stellendam.

Desalniettemin kunnen zich ontwikkelingen voordoen (zoals hoge waterafvoer via de rivieren waardoor de Haringvlietsluizen verder moeten worden geopend), die negatieve invloed hebben op de aanslibbing van de vaargeul Slijkgat. Met de uitvoering van de vigerende afspraken over het onderhoud van de vaargeul Slijkgat, wordt ervoor gezorgd dat de negatieve gevolgen van dergelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk worden beperkt. Overigens geldt er voor de diepst stekende schepen – al sinds jaar en dag – een zogenaamd getijvenster in de vaargeul, dat wil zeggen dat deze schepen gedurende een aantal uur voor en na hoog water binnen kunnen lopen. De kleinere schepen kunnen onafhankelijk van het getij binnenlopen.

4. *Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het op diepte houden van de vaargeul voor de haven van Stellendam. Welke rol heeft de provincie Zuid-Holland hierbij?*

Antwoord:

De verantwoordelijkheden voor het op diepte houden van de vaargeul voor de haven van Stellendam zijn hierboven bij het antwoord op vraag 3 geschetst. De provincie Zuid-Holland heeft hier geen rol bij.

5. *Is het college van Gedeputeerde Staten bereid om er bij het Rijk en het Havenbedrijf op aan te dringen dat zij maatregelen nemen om het dichtslibben in de toekomst te voorkomen?*

Antwoord:

Als college van GS gaan we er vanuit dat partijen zich aan de gemaakte afspraak in het Aldersakkoord houden. Wij zijn bereid om betrokken partijen te herinneren aan deze afspraak, in het belang van de bereikbaarheid van de haven van Stellendam.

Over de toekomst op lange termijn hebben het CDA en de VVD de volgende vragen:

6. *Volgens diverse deskundigen is het noodzakelijk dat de vaargeul naar Stellendam aanzienlijk verbreed moet worden. Deelt het college van Gedeputeerde Staten deze mening? Ziet u kansen om dit proces te versnellen?*

Antwoord:

De vaargeul naar Stellendam ligt in het Natura2000 gebied Voordelta. Het uitvoeren van de baggerwerkzaamheden wordt gereguleerd via het Natura2000-beheerplan. Voor de uitvoering van de werkzaamheden heeft het Havenbedrijf Rotterdam een vergunning nodig vanuit de Wet Natuurbescherming en een Passende Beoordeling moeten overleggen. Het gesprek over de toekomst van het gebied op de lange termijn en de vaargeul naar Stellendam, zal gevoerd worden op basis van de uitkomsten van het eerder genoemde onderzoek dat in 2021 plaatsvindt. Uit het onderzoek ontstaat allereerst een beeld van hoe de aanzanding van de Haringvlietmonding zich in de toekomst gaat ontwikkelen. Ook wordt duidelijk wat de gevolgen daarvan zijn voor de het op diepte houden van het Slijkgat en welke kosten daarmee in de toekomst samenhangen. In het onderzoek wordt ook bekeken wat de mogelijkheden zijn van een andere manier van baggeren van het Slijkgat. Tenslotte worden mogelijke toekomstperspectieven geschetst en bijbehorende inspanningen (inclusief kosten indicatief) die horen bij het realiseren van die toekomstbeelden. En is er aandacht voor neveneffecten die hierbij kunnen optreden waarbij op hoofdlijnen gekeken wordt hoe deze effecten beïnvloedbaar zijn. In de SOK is afgesproken dat partijen de intentie hebben om afspraken te maken voor het vervolg, dit zal naar verwachting begin 2022 zijn.

7. *Is het gevaar van dichtslibben van de vaargeul ook onderwerp van gesprek bij de verdere besprekingen rond het realiseren van Natuurpark NL Delta? Zo ja, bij welke onderdelen?*

Antwoord:

Het gevaar van dichtslibben van de vaargeul naar Stellendam is geen onderwerp van gesprek geweest bij besprekingen rondom het realiseren van Natuurpark NL Delta.

